

- Vicia americana* Mühlenb. en ook de var. *angustifolia* Nees. Amsterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 226).
Vicia faba minor Pliniana Körn. Wormerveer (Kl.).
Lathyrus Clymenum L. Wormerveer (Kl.).
 " *ornatus* Nutt. Amsterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 228).
Erythraea Centaureum met witte bloemen. St. Geertruid (Exc.).
Borago laxiflora D. C. Leeuwen 1923 (P. J. M. Schuijt).
Linaria versicolor Jacq. Nunspeet (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 229).
 " *maroccana* Hook. Nunspeet (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 229).
Orthocarpus purpurascens Benth. Wormerveer (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 229).
Teucrium montanum L. Bemelen 1922 (Haverschmidt), 1924 (J. Hofker en A. C. Hofker-Feekes).
Platycodon grandiflorum A. de C. Laag Soeren (J. en W. N. K. A. 1923 p. 230).
Galium hercynicum viridiflora. Kootwijk (H. Uittien en W. M. Heyl).
Rudbeckia colummaris Pursh. Doesburg (J. Brand en Kl.) 1923.
Antennaria dioica monocephala. Bergen 1923 (Joh. S. Kloos en Kl.).
Doronicum cordatum Schultz. Bip. Middelburg 1917 (G. J. Evers).
Scorzonera humilis L. Kootwijk, ook de als var. van *hispanica* beschouwde op de Vel, zijn dit waarschijnlijk ook (H. Uittien en W. M. Heyl), zie De Lev. Nat. XXIX p. 132.
Hypochoeris maculata L. en de var. *pinatifida* Uechtr. Kootwijk (H. Uittien en W. M. Heyl).
Baeria coronaria A. Gr. Nunspeet (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 230).

H. HEUKELS.

NIEUWE VINDPLAATSEN IN NEDERLAND VAN ZELDZAME PLANTENSOORTEN IN 1924.

- Allium vineale capsuliferum*. Neerbossche broek (Ke. en R.).
Juncus bufonius parvulus. Oorsprong te Beek bij Nijmegen (Ke. en R.).
Carex disticha minor. Ubbergen (Ke. en R.).
 " *muricata remota*. Heumen (Ke. en R.).
 " *paniculata simplex*. Plasmolen (Ke. en R.).
 " *axillaris* Good. Weurt (Ke. en R.).
 " *remota stricta*. Weurt (Ke. en R.).
 " *gracilis fluvialis*. Lent (Ke. en R.).
 " *glauca leptostachys*. Neerbossche broek, Lent (Ke. en R.).
 " *pallescens elatior*. Mill, Hatert (Ke. en R.).
 " *panicea humilis*. St. Hubert (Ke. en R.).
 " *rostrata elatior*. Plasmolen (Ke. en R.).
Panicum sanguinale repens. Weurt (ruigte) (Ke. en R.).
 " *miliaceum effusum*. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Aira caespitosa parviflora. Hatertsche broek (Ke. en R.).
 " *flexuosa Legei*. Hatertsche broek, Meerwijk (Ke. en R.).
 " *praecox aestivalis*. Roden 1923 (Exc.).
Holcus lanatus albobirens. Koningsveen bij Plasmolen, St. Hubert (Ke. en R.).
Poa nemoralis rariflora. Weurtsche waard (Ke. en R.).
Festuca ovina eu-ovina glauca pallens puberula. Nijmegen (Ke. en R.).
Bromus hordeaceus mollis leptostachys depauperata. Heumen (Ke. en R.).
 " *sterilis oligostachys*. Lent (Ke. en R.).
Triticum caninum subtriflorum. Beekmansdal bij Nijmegen (Ke. en R.).

- Triticum repens majus*. Veenderij bij Bèugen (Ke. en R.), Weurtsche waard (id.).
 „ *cristatum*. Wormerveer (Kl.).
Hordeum jubatum. Doorn (B. H. Danser).
Gymnadenia conopea fl. alb. Bunde (Kl.).
Epipactis palustris ericetorum. Petten (S.).
 „ *atropurpurea*. St. Geertruid (Exc.).
Salix purpurea angustifolia. Neerbösch (Ke. en R.).
 „ *aurita* × *repens*. Oud Leusden (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 209).
Parietaria erecta. Mook bij Nijmegen 1923 (S.).
Rumex salicifolius. Meelfabriek Nijmegen (Ke. en R.).
 „ *stenophyllus*. Mill aangevoerd (Ke. en R.).
 „ *paraguajensis*. Wormerveer 1923 (Kl.).
 „ *pulcher*. Alkmaar (Joh. S. Kloos).
 „ *obtusifolius discolor* is onjuist opgegeven voor Nederland (B. H. Danser).
 „ *abortivus*. Rhenen (B. H. Danser).
 „ *Steinii*. Zandvoort (J. en W.), Weurtsche waard (Ke. en R.), Rhenen (B. H. Danser).
 „ *Schreberi*. Nieuwerkerk aan den IJsel (J. en W.).
 „ *Weberi*. (?) Capelle aan den IJsel (J. en W.).
 „ *Sagorskii*. Eiland van Rozenburg (W.).
 „ *Schulzei*. Rhenen (B. H. Danser).
 „ *aculus confinis*. Rhenen (B. H. Danser).
 „ *Areschougii*. Rhenen (B. H. Danser).
 „ *dentatus*. Rotterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 209).
Polygonum orientale. St. Hubert (Ke. en R.).
 „ *patulum*. Zandvoort (J. en W.).
Kochia scoparia sanguinea. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Axyris amarantoides. Zandvoort (J. en W.).
Amarantus gracilis. Amsterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 210).
 „ *blitoides*. Zandvoort (J. en W.).
Silene vulgaris fl. ros. Wormerveer 1923 (Kl.).
 „ *muscipula*. Tusschen Beek-Elslo en Geulle (Kl. in N. K. A. 1923 p. 117).
 „ *stricta*. Amsterdam (J. en W.).
 „ *antirrhina*. Deventer (Kl.) 1923.
Batrachium hololeucum terrestre. Peel bij Wanroy (Ke. en R.).
Papaver Rhoeas fl. alb. Alkmaar (Joh. S. Kloos).
Eschscholzia californica. Nijmegen verwilderd (Kl.).
Malcolmia maritima. Rotterdam, Nunspeet (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 211).
Lepidium Draba subintegriifolium. Waaldijk bij Weurt (Ke. en R.).
 „ *virginicum*. Nieuwerkerk aan den IJsel (J. en W.).
 „ *bonariense*. W. Knollendam (Kl.).
Isatis tinctoria. Amsterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 212).
Bunias orientalis. Zandvoort (J. en W.).
Viola Riviniana pubescens. Malden (Joh. Jansen).
Drosera obovata. Dwingelo (W. Beyerinck).
Helianthemum guttatum. Bakkum (S.).
Hypericum montanum. Koningsveen bij Plasmolen 1923 (S.).
Malva Alcea. Zeeweg Overveen (S.).
 „ *verticillata*. Wormerveer 1923 (Kl.).
Hibiscus Trionum. Wormerveer 1923 (Kl.), Weurt-ruigte (Ke. en R.).
Geranium rivulare. Amsterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 212).

- Helosciadium leptophyllum*. W. Knollendam (Kl.).
Polygala amara. Overveen. (J. L. v. Soest, in het herb. der N. B. V. opgenomen als *P. vulgaris*).
Potentilla procumbens × *Tormentilla*. St. Hubert (Ke. en R.).
 " *recta acutifolia*. Doorn (B. H. Danser).
Melilotus sulcatus. Wormerveer (Kl. in N. K. A. 1923 p. 122).
 " *messanensis*. Rotterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 226). Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Trigonella gladiata. Rotterdam (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 226).
Trifolium repens met vergroende bloemen. Roden (Exc. 1923).
 " *incarnatum* met lichtrose bloemen. Weert (Kl.).
 " *agrarium*. Winterswijk (A. Th. ten Houten).
Lotus uliginosus met vergroende bloemen. Roden (Exc. 1923).
 " *villosus*. Koog op Texel (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 226).
Vicia hybrida. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Lens esculenta. Eysden (Exc.).
Lathyrus annuus. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
 " *montanus*. Gieten-Eext (F. A. des Tombe).
Trientalis europaea. Vijlen (Holseterbosch) (F. W. Went).
Lysimachia vulgaris Klinggraeffii. Mill (Ke. en R.).
Anagallis arvensis verticillata. Neerbosch, Ooi, Beuningen, Lent (Ke. en R.).
 " met rose bloemen Eijsden (Exc.).
Hottonia palustris met donkergekleurde bloemen. Hooge Zwaluwe (Exc. Ons Huis, Rotterdam 1923).
Collomia linearis. Deventer 1923 (Kl.).
Vincetoxicum officinale. St. Geertruid (Exc.).
Phacelia tanacetifolia. Brummen. (Mej. R. van Omme).
Lappula patula. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Anchusa ochroleuca. Duinen bij het Woud tusschen Egmond aan den Hoef en Bergen (C. de Boer).
Myosotis arenaria basiantha. Nijmegen (Ke. en R.).
Solanum rostratum. Deventer 1923 (Kl.).
Salpichroa rhomboidea. Nog steeds Rotterdam (Kl. in N. K. A. 1923 p. 126).
Verbascum Blattaria fl. alb. Deventer 1923 (Kl.).
 " *orientale*. Waalsdorp (J. en W. in N. K. A. 1923 p. 229).
Antirrhinum majus. Hattem (S.).
Alectorolophus fallax, Groesbeek, Neerbosch (hier alleen *fallax*), Beuningen (hier ook *minor*) (Ke. en R.).
Mentha tomentosa. Mill aangevoerd (Ke. en R.).
Clinopodium vulgare. Wijk aan Zee (S.). witbloemig. St. Geertruid (Exc.).
Leonurus Cardiaea glabra. Plasmolen (S.).
Teucrium Chamaedrys. St. Geertruid (Exc.).
Plantago Lagopus. Wormerveer (Kl.).
Verbena bracteosa. Zandvoort (J. en W.).
Asperula arvensis. Wormerveer (Kl.).
Valerianella Morisonii lasiocarpa. Weert (Kl.).
Bellis perennis discoidea. Delft (J. L. v. Soest).
Xanthium spinosum. W. Knollendam (Kl.).
Ambrosia trifida. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).
Guizotia abyssinica. Nijmegen aangevoerd (Ke. en R.).

- Artemisia biennis*. Delft (J. L. v. Soest).
Achillea ptarmica angustissima. Neerbossche broek (Ke. en R.).
Chrysanthemum coronarium. Wormerveer (Kl.).
Cirsium palustre × *anglicum*. Alblasserwaard (Kl. in N. K. A. 1923 p. 135).
Carduus tenuiflorus. Wormerveer 1923 (Kl.).
Helminthia echiooides. Wormerveer (Kl.).
Taraxacum officinale paludosum. Bergen op Zoom 1923 (J. G. Sloff en Kl.).
Lactuca virosa. Wormerveer (Kl.).

H. HEUKELS.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Paarden in troebel badwater. — De heer W. H. Wachter te Rotterdam had de vriendelijkheid, om mijn aandacht er op te vestigen, dat er over het troebel maken van water door paarden ook een en ander te vinden is in „*Dr. Th. Zell. Waar en Omwaar*,” terwijl hij me tevens in de gelegenheid stelde er kennis van te nemen, wat me er toe bracht, eens nader inlichtingen te vragen bij de eigenaar der bewuste paarden, bij de heer C. J. de Kam, landbouwer te Wissenkerke. Zijn antwoorden werpen, dunkt me, nieuw licht op het vraagstuk.

Hoewel bij Zell alleen sprake is van het troebel maken van 't water bij het drinken en niet bij het baden, acht ik het toch gewenscht enkele zinsneden uit zijn boek over te schrijven alvorens ik nader op het probleem inga. Ik vind dan bij hem o.m.: „In de lofspraken van de Arabieren over hun paarden leest men: Hij drinkt niet, voordat hij het water in beroering heeft gebracht, hetzij met den poot, hetzij met den bek. De zaak wordt nog daardoor merkwaardiger, dat reeds de ouden bij andere dieren dergelijke bewegingen hebben opgemerkt. Zoo verhalen zij van olifanten, dat deze nooit dronken, voordat zij het water in beweging hadden gebracht. Bij Aristoteles komt de volgende mededeeling voor omtrent de kameelen: Zij drinken liever troebel dan zuiver water en maken het, als het zuiver is, eerst met opzet troebel, als ze willen drinken. Alfred Jacob, die ongeveer twaalf jaren als veefokker in Zuid-Amerika heeft doorgebracht, schreef mij: Toen ik op een Estanzia in Cordoba werkte werd een troep van ongeveer driehonderd merries dagelijks door de oudste merrie naar de lagune gevoerd om te drinken. Zij gingen tot bijna aan de buik in het water. Daarna begonnen ze met één poot in het water te trappen, tenminste de meesten. Eens zeide ik aan een *Gaücho*: Ik weet niet, waarom de domme paarden in het water trappen en het troebel maken. Hij antwoordde: „Van boven is het water door de zon verwarmd, van onderen is het frisch en koel, dat onderste water willen zij drinken en halen het met den hoof naar boven.” Het krabben bij den drinkemmer is dus afkomstig uit den tijd, toen de stamvaders der volbloedpaarden, de Arabische paarden, in de woestijn in het water der lagunen dronken. Hieruit kan verder verklaard worden, waarom paarden uit koude streken nooit die gewoonte bezitten. De meeste paarden met temperament hebben wel een druppel Arabisch bloed in hun lichaam en bewijzen door de beweging met hun hoeven, dat ze getrouw gebleven zijn aan de gewoonte hunner voorvaderen. Het is den paardenliefhebbers niet verborgen gebleven, dat die eigenaardigheid bijna uitsluitend voorkomt bij paarden van edel ras. Zware paarden zullen dergelijke bewegingen nooit maken.”

Tot zoverre Zell. En nu de inlichtingen, die ik van de heer De Kam moest ontvangen. Daaruit blijkt:

Ten eerste. Alleen die zijner paarden, welke uit de stal komen, gaan bij zeer warm weer baden. Die doorlopend in de weide zijn doen het niet.

Ten tweede. Niet al zijn paarden nemen een bad, maar alleen die, welke Belgisch bloed in de aderen hebben. Deze zweeten op de stal, volgens hem eerder, dan de anderen en hebben spoediger een „branderige” huid. Zoo o.a. heeft zijn oude bruin het nooit gedaan, maar die was dan ook niet van Belgische afkomst.

Ten derde: Hoewel er meerdere putten tot hun beschikking staan, maken ze uitsluitend gebruik van één en dezelfde en wel van die, welke het meest ondiep is.